కథా నిలయం
3407
శ్రీకాకుళం

ఆడమనసు

తాయారమ్మకు గబుక్కున మెలకువ వచ్చింది. పక్కింటి చిట్టెమ్మ గారి గొంతు తారాస్థాయిలో వినిపిస్తోంది. పాతపేపర్లు కొనేవాడినట్లుంది - దబాయించి పారేస్తోంది. చిట్టెమ్మ భర్త రోజూ ఇంగ్లీషు పేపరు తెప్పిస్తాడు. ఏరోజు పేపరును ఆ రోజు దాచిపెట్టి, ఏ నెలకో రెండు నెలలకో పాతపేపర్లు కొనేవాడికి అమ్ముతుంది. అలా అమ్మినప్పుడల్లా ఇదే గొడవ.

ఈయనగారు అదేంమనిషో, పేపరు అయినా చదవరూ. ఎంతసేపూ ఆయనేమిటో, ఆయనగారి ఆఫీసు దస్త్రాలేమిటో. ఎప్పుడన్నా ఇంట్లోపని తొందరగా తెమిలి, తీరికగా వున్నప్పుడు ఏ పుస్తకమన్నా చదువుకుందామంటే, పాడుకొంపలో ఏ పుస్తకమూ వుండిచావదు. తీరికగా వున్నప్పుడు చదువుకుంటానికి ఏ వారపత్రికలో కొనకూడదండీ అంటే, అదోలాగా చూచి, కథల పుస్తకాలు చదవటానికి నీవేం చిన్నపిల్లవటే అంటారు. అంతా విడ్డూరం కాకపోతే కథల పుస్తకాలు చిన్నపిల్లలే చదవాలి కాబోలు. కాకపోయినా, తనేం పుస్తకాలు చదవకూడనంత పండు ముత్తైదా? ఈయనదంతా చాదస్తం....

తాయారమ్మ ఆవలించి లేచి కూర్చోబోయి మళ్ళీ బద్ధకం వేసి అలాగే పడుకుంది. దొడ్లో బాదంచెట్టు నీడన పిల్లలు ఆడుకుంటున్నారు. ఎదురుగుండా గదిలో పెద్దపిల్ల సరోజ ఏదో సవరిస్తూ, కూనిరాగం తీస్తూ అటూ ఇటూ తిరుగుతుంది.

తాయారమ్మ కళ్ళు మూసుకుని పడుకుంది. చిట్టెమ్మ గారి పేపర్ల బేరం అయిపోయిందట్లుంది. అటునుంచి మాటలేమీవినిపించటంలేదు. చిట్టెమ్మ మళ్ళీ నీళ్ళుపోసుకుంది. ఈ నెల వారం రోజులు ఎడం అయ్యేసరికి తనకీ నెల తప్పిందనుకుంది. ఈ సంగతే ఆయనతో అంటే, చిరాగ్గా మొగం పెట్టి, పెద్దపిల్ల కూడ పెళ్ళి కెదుగుతే ఇంకా నీకు నెలతప్పటమేమిటి నా తలకాయ అన్నారు. మొన్న సాయంకాలం శివాలయానికెళ్ళితే జయలక్ష్మమ్మ గారు కనిపించి మళ్ళీ నీళ్ళు పోసుకున్నారా అని అడిగింది. తను నవ్వి ఆఁ ఏం నీళ్ళులెద్దురూ మా పెద్దమ్మాయి పెళ్ళీడుకొస్తే- అంది. అయితే మీరు మా ముసలివగ్గు అయిపోయారేమిటి అంది ఆవిడ. ఈ జయలక్ష్మమ్మ గారికి తెలిసినంత కూడ ఈయనకు తెలిసి చావదు. నిన్న దీపాలు పెట్టింతర్వాత ఆయన ఆఫీసు నుండి వచ్చేసరికి తను వాకిట వుండటం చూసి ఆయన ముసిముసి నవ్వులు నవ్వారు. ఆయన అలా నవ్వేసరికి తనకు తలకొట్టేసినంత పనయింది. పొద్దుటమటుకు పొద్దుట చెంబులో నీళ్ళు పోస్తూ, పిల్లలెవరూ చూడకుండా, 'నెల

తప్పిందనుకున్నావు కదే" అని వెటకారంగా అన్నారు. ఆ మాటకు తనకు మండుకొచ్చింది. ఈయన పయికి ఇట్లా వుంటారుగాని, ఈయనగారి దగ్గర ఎంత శాణాతనం వుందనుకోవాలి....

తాయారమ్మ లేచి కూర్చుని, "అమ్మాయి! సరోజా, నోరెండిపోతుంది, కాసిని మంచినీళ్ళు పొయ్యవే' అంది. సరోజకు వినిపించిందో, వినిపించలేదో గాని గదిలోంచి బయటికి రాలేదు. డ్రాయరు మీద అద్దం పెట్టుకొని కుర్చీలో కూర్చుని తల దువ్వుకుంటోంది. ఇంకా వచ్చి మంచినీళ్ళు పోస్తుందని కూర్చుంటే ఎంతకీ బయటకి రాదు. సన్నగా ఏదో పాట పాడుకుంటూ, అద్దంలో తన అందాన్ని చూచి మురిసిపోతోంది.

తాయారమ్మకు ఎక్కడలేని కోపం వచ్చి, 'ఒసేయ్ సరూ' అని అరిచింది బిగ్గరగా. ఆ అరుపుకు సరోజ వులికిపడి బయటికి వరండాలోకి వచ్చింది.

"ఏమిటే అమ్మా పిలిచావు?" తలంటుకున్న తల చిక్కు తీసుకుంటూ అడిగింది.

"వూ! ఇప్పటికి వినిపించిందా?, నోరెండుకుపోతోంది కాసిని మంచినీళ్ళు పొయ్యవే అని జాముసేపు నుంచి అరుస్తుంటే -"

ముందుకేసుకున్న జుట్టునంతా వెనక్కి లాక్కొని, మంచినీళ్ళు తీసుకురావడానికి వంటింటి వయిపు నడిచింది.

నల్లటి మేఘాలులాగా పిరుదులు దాటి క్రిందకు వ్రేలాడుతున్న జుట్టు, సరోజ నడుస్తున్నంత మేర వెనుక భాగాన చిమ్మచీకట్లను కల్పిస్తుంది. కూతురు విరబోసుకున్న వెంట్రుకలను చూడగానే తాయారమ్మ చేయి అప్రయత్నంగా పిడికెడు కూడా లేని తన ముచ్చట ముడిపయిన పడింది.

దీని వయస్సంత వున్నప్పుడు తనకు ఇంతకు రెట్టింపు జుట్టు వుండేది. జడవేస్తే అరచేతి వెడల్పున పట్టాలాగా ఇంతబారున వుండేది. అమ్మమ్మ తనకు మల్లెపూల జడ వేస్తే ఇంట్లో అందరికని కొన్న మల్లెపూలు తన జడకే సరిపోయేవి కావు. అమ్మమ్మ, "మా అమ్మ ఇదేం జడే తల్లీ! వెనకటికి మా మానత్తకే చూశా, నేటికి నీకే చూశా. మా చిన్నతనంలో వేణుగోపాల స్వామి గుళ్ళో పుట్టలో వుండే సుబ్రమన్నెస్వామి అంతబారు వుంది కదే!" అనేది. తనకు తలంటవలసి వస్తే ఇక ఆరోజు అదొక పెద్ద పని. అమ్మమ్మ ఒక వయిపు, అమ్మ మరొక వయిపు ఇంత సందెడు జుట్టు వేసుకొని గూడలన్నీ పడేదాకా అంటేవారు. ఎక్కడిదాకో ఎందుకు? తనకు పెళ్ళయి కాపురానికొచ్చేవరకు ఆ జుట్టు వుంది. క్రొత్తలో తన జుట్టు చూచి ఆడబిడ్డల మూతులు, తోటికోడళ్ళ మూతులు వంకర్లు పోయేవి. ఎటొచ్చీ ఈ పెద్దది కడుపున పడ్డ తర్వాత టైఫాయిడ్ వచ్చి అంత జుట్టూ పోయి ఆఖరికి ఇంత ముడి మిగిలింది. ఇంక ఏనాటికి వచ్చేను అంత జుట్టు...

సరోజ వంగుని తాయారమ్మ పట్టిన గ్లాసులోకి నీళ్ళు పోస్తుంటే జుట్టంతా ముందుకు పడి గ్లాసును తాకింది. కూతురుమీద కస్సున లేచింది.

"ఏమిటా జుట్టు ముడేసుకోకూడదు. అంబశక్తి లాగా విరబోసుకున్నావు. నాకేగందా ఓ యింత జుట్టు వుందని అందరికీ తెలియాలనా? మిట్టమద్దేనం పూట తలంటుకున్న జుట్టు అలాగే విరబోసుకుంటే ఏ దయ్యమన్నా పట్టేను" అంది.

పాపం! సరోజ తల్లి అన్నమాటలకు చిన్నబుచ్చుకుంది.

"చిక్కు తీసుకుందామని-" మెల్లగా గొణిగింది.

ఇది జరిగి పదిరోజులు దాటింది.

ఒక శుక్రవారం నాటి సాయంత్రం సరోజ తన స్నేహితురాండ్రతో కలిసి కనకదుర్గ గుడి కెళ్ళడానికి బయలుదేరింది. అలమరలో వున్న దాపుడు బట్టల్లోంచి సిల్కు బట్టలు తీసి కట్టుకుంది. జడ సగం అల్లి వదిలేసింది. దొడ్లో పూసిన మల్లెపూలతో దండ అల్లుకుని జడలో పెట్టుకుంది. కళ్ళనిండా ఒత్తుగా కాటుక పెట్టుకుంది. పెద్ద కుంకుమ బొట్టు పెట్టుకుంది. సుతారంగా కణతల మీదకు ముంగురులను లాగింది. మాటిమాటికి జారిపోతున్న సిల్కు పమిటను పయికి లాక్కుంటూ, జడను ముందుకేసుకుని స్నేహితురాండ్రకోసం ఇంట్లోకి బయటికి తిరుగుతోంది.

సాయంకాలపు వంటపనిలో మునిగివున్న తాయారమ్మ ఏదో పనిమీద హాలులోకి వచ్చి కూతురును చూసింది. తన కూతురు సరోజ ఇంత అందగత్తా అనిపించింది తాయారమ్మకు. సరోజ నడిచినంత మేర వెలుగులు పారాడుతున్నాయి. అనుకోకుండా హాలులోని నిలువుటద్దంతో తన రూపాన్ని చూసుకుంది తాయారమ్మ. పీక్కుపోయిన దవడలు, లోతుకుపోయిన కళ్ళు, చెమటలు కారుతున్న వళ్ళు, అసహ్యంగా జారిపోయిన పొత్తికడుపు, లూజుగా జారిపోతున్న మెడ కండరాలు, మోటుగా జారిపోయిన చేతి జబ్బలు, బిగుతు సడలిన రొమ్ములు.... తాయారమ్మకు ఏడుపు వచ్చినంతపనయింది. కోపం, విసుగు, చిరాకు.

మళ్ళీ కూతురు వంక చూసింది. వయ్యారంగా గొలుసులు పట్టుకుని కూర్చుని, వుల్లాసంగా కాళ్ళు వూపుతూ వుయ్యాలబల్ల మీద వూగుతోంది. కూతురు వెలమ దొరసానిలాగా వుంది. తాను పనిచేసే రామికంటె కనాకష్టంగా వుంది. కూతురు అప్పుడే రేకులు విచ్చుకున్న గులాబీ పువ్వు లాగా వుంది. తాను, వడిలి, మాడి, నల్లపడిపోయిన మొద్దుచింత లాగా వుంది.

తాయారమ్మకు తన కూతురు గర్భ విరోధిలాగా కనిపించింది. తన ఆస్తిని కొల్లగొట్టి తనను బికారిని చేసి తన కళ్లముందే అందలమెక్కి కులుకుతున్న ప్రత్యర్థిని లాగా వుంది. తనను వెక్కిరిస్తున్నట్లనిపించింది. తాయారమ్మ మాతృ హృదయంలో - "ఆడమనసు" అసూయతో కుతకుతలాడింది. బాధతో విల విల లాడింది. ఆ సమయం లో సరోజ తన కడుపున పుట్టిన కూతురు కాదు, ఆడబిడ్డ, తోడికోడలు, సవతి, గయ్యాళి అత్త, గయ్‌గయ్‌మనే ఇంటావిడ.

"ఏమే నేను వంటపనితో సతమతమవుతుంటే, సాని పాపలాగా సింగారించుకుని తీరిగ్గా కూర్చున్నావు? కాస్త నాకు సాయం రాకూడదు!"

సరోజ మొగం చిన్నబుచ్చుకుంది.

"నీవేకదమ్మా, దుర్గ గుడి కెళ్ళుతానంటే సరే వెళ్ళమన్నావు"

"వెళ్ళమంటే మరింకా ఇక్కడే వున్నావేం?"

"వరలక్ష్మి వాళ్ళకోసం చూస్తున్నా-"

"వెళ్ళమ్మా వెళ్ళు. నీవు నీ యిష్టమొచ్చినట్లు గుళ్ళు, సినిమాలు, పేరంటాలు, స్నేహితురాళ్ళ యిళ్ళు అన్నీ చక్కపెట్టు. నేను మీ అందరికి వండి వార్చిపోస్తా. వున్నానుగా, నేనొక దాసీముండను.... మిగిలిన మంద ఎక్కడికి జేరింది? ఆడుకోటానికా? వాళ్ళకేమన్నా నీళ్ళు పోసి వుతికిన గుడ్డలు తొడిగేవా? తొడగలా - తొడగవ్ ఎందుకు తొడుగుతావ్. అద్దంలో చూచుకుని మురిసిపోవటమే సరిపోతుందాయె నీకు. నీవు సినిమా స్టారులాగా సింగారించుకు కూర్చో. మిగిలిన చిన్నపిల్లలు ఎడ్డిమడ్డిగా వుంటే నీకేం? అయ్యో, అమ్మ ఇంటిపనితో ఇదవుతుందే ఆ చిన్న పిల్లలకు నీళ్ళూ నిప్పులూ చూద్దామే అన్న ధ్యాస నీకుంటేగా. ఎంతసేపూ నీ జడా, నీ సింగారం - నీ అద్దం నీవ్వూ..."

పెట్టవలసిన నాలుగూ పెట్టి తాయారమ్మ విసురుగా లోపలికి పోయింది. పాపం, సరోజ గ్రుడ్ల నీళ్ళు గ్రుడ్ల నింపుకొని ఏడుపు మొగం వేసుకు కూర్చుంది.

* * *

తాయారమ్మ వంటపని తెములుచ్చుకునే సరికి వీధిలోకి ఆటలు ఆడటానికి పోయిన పిల్లలందరూ బిలబిల వచ్చిపడ్డారు.

"సరక్క ఏదీ" - "సరక్కేదీ", అని గంతులేశారు. గుళ్ళోకెళ్ళిందని చెప్పేసరికి, మాకు చెప్పకుండా వెళ్ళిపోయింది అని రాగాలు మొదలుపెట్టారు. తలానాల్గు తగలనిచ్చి వాళ్ళకు నీళ్ళు పోసింది. తనూ రెండు చెంబులు నీళ్ళు పోసుకుని, వుతికిన చీర కట్టుకుంది. బొట్టు పెట్టుకుందామని అద్దంలో మొగం చూచుకుంది.

అద్దంలో తన మొగానికి బదులు ఇందాకటి సరోజ అందమయిన మొగం కనిపించి మాయమయింది... మళ్ళీ తన మొగం. రక్తంలేక తెల్లగా పాలిపోయిన దిగాలు మొగం.... మళ్ళీ చూచుకుంది. ఈసారి వంట్లోని రక్తమంతా మొగంలోకి పారినట్లు మొగమంతా పచ్చగా కళకళలాడుతుంది. కళ్ళలోకి వెలుగులు వూరుతున్నాయి. పెదాలమీద చిరునవ్వులు జారుతున్నాయి. బుగ్గల్లో కెంపులు చిట్లుతున్నాయి. తాను ఇప్పుడు "తాయారు". 20 సంవత్సరాలకు మునుపు, 16 సంవత్సరాల "తాయారు". పేరంటానికెళ్ళి వచ్చి అమ్మమ్మ చేత దిష్టితీసి పోయించుకునే "తాయారు". కరణంగారి అబ్బాయి, నాయుడమ్మ ఇల్లరికపుటల్లుడు, బస్తీలో చదువుకుంటూ శలవులకొచ్చిన బావ, స్కూలుకు కొత్తగా వచ్చిన సైన్సు కుర్ర మాస్టరు, వూరు తనికీ చేయటానికి వచ్చినప్పుడల్లా తండ్రి యింట్లో మకాం వేసే ఆర్. ఐ. - తమకంగా, వళ్ళంతా కళ్ళు చేసుకుని చూచే "తాయారు". అవతల పదివేలు కట్నం యిస్తామన్నా, పెళ్ళి కొడుకును అయిదువేల కట్నానికే వప్పించగల అందంగల "తాయారు." సానికొంపల వెంట తిరిగే పెద్దన్నగారు క్రొత్తగా కాపురానికొచ్చిన తన భార్యవంక కోరచూపులు చూస్తున్నాడని భయపడి, పేచీ పడిన భర్తచే వేరు కాపురం పెట్టించిన 'తాయారు'.... అలాటి "తాయారు" ఈనాడు "తాయారమ్మ" అయి కన్న కూతురు అందచందాల ముందు తీసికట్టుగా, ఆ యింటికి దిష్టిబొమ్మగా, ఈ "మంద"కు వెట్టి చాకిరి చేసే దాసీదానిగా మిగిలిపోయింది.

ఈ ఆలోచనలతో తారాయమ్మ రోజు కంటే కాస్త ఎక్కువగా మొగానికి పౌడరు కోటా

పట్టించింది. ఎప్పుడో వేడిచేసి కళ్ళు మంటలు పుట్టినప్పుడు పెట్టుకునేది, ఆవాళ కళ్ళకు కాటుక పెట్టుకుంది. కడగొట్టుది కడుపున పడ్డప్పుడు మానేసిన బాడీ... మళ్ళీ పాతగుడ్డల మూట నుండి ఒక బాడీని తీసింది. సైజు సరిపోలేదు. ఎలాగో బిగించి ముడేసింది. ఏ మూలనో పడి దుమ్ముకొట్టుకుని వున్న సవరాన్ని వెలికితీసి, దానికి నూనె రాసి చిక్కుదీసి, దువ్వి, పిడికెడు కూడలేని తన జుట్టు పాయలతో కలిపి జడ అల్లి ముడి చుట్టింది. ఇందాక సరోజ పెట్టుకోగా మిగిలిన మల్లెపూలను దండకట్టి, ఆ ముడిచుట్టూ చుట్టింది. పోయినయేడు తమ్ముడి పెళ్ళికెళ్ళినప్పుడు తల్లిచేత కోరి పెట్టించుకున్న కాశ్మీరు సిల్కు చీరను, లంగా (సరోజది) పయిన కట్టింది. రోజూ సరోజ తలదువ్వుకున్న తర్వాత వెంట్రుకలను రేపుకునే పద్ధతిలో చెంప వెంట్రుకలను రేపింది.

ఇంతసేపు అమ్మ గదిలో ఒక్కత్తే ఏం చేస్తోందా అని చూడటానికి వచ్చిన తాయారమ్మ రెండో కూతురు వనజ, తల్లిని ఎగాదిగా చూచి గబగబ పరుగెత్తుకుంటూ హాలులోకి వెళ్ళింది. హాలులో ఆడుకుంటున్న తమ్ముళ్ళతోను, చెల్లెళ్ళతోనూ లోపలికెళ్ళి చూడండి బలే గమ్మత్తు వుందని చెప్పింది. ఒకళ్ళ తర్వాత ఒకళ్ళు లోపలికెళ్ళి తాయారమ్మను చూచి నవ్వుకుంటూ వస్తున్నారు. అందరికంటే ఆఖరివాడు లోపలికి తొంగి చూచి వచ్చి, వంటింటి గుమ్మంలో నిలబడి "అమ్మా! మనింటికి ఎవరో వచ్చారే, ఆ గదిలో వుంది'' అని అరిచాడు - తల్లి ఇంకా వంటింట్లోనే వుందనుకుంటు.

అద్దంలో మొగం చూచుకుంటున్న తాయారమ్మ కొడుకు మాటవిని, ఎవరో వచ్చారనుకొని హాలులోకి వచ్చింది. హాలులోకి వచ్చిన తల్లిని ట్యూబులైటు కాంతిలో క్షుణ్ణంగా చూచి పిల్లలు నవ్వులు మొదలు పెట్టారు. "అమ్మ గమ్మత్తుగా వుంది - అమ్మ గమ్మత్తుగా వుంది", అని అరుస్తూ చుట్టూ తిరగడం మొదలు పెట్టారు.

అప్పుడే బయటనుండి లోపలికొస్తున్న తాయారమ్మ భర్త, హాలులో వున్న తాయారమ్మను చూచి ఎవరో బయట ఆడవాళ్ళు వచ్చారని, ఒక అడుగు వెనక్కు వేశాడు. అది చూచి రెండో కూతురు వనజ నవ్వుతూ వచ్చి, 'ఎవరనుకుంటున్నావు నాన్నా! అమ్మే' అని తండ్రి చేయి పట్టుకుని లోపలికి తీసికొచ్చింది.

తాయారమ్మ మొగుడు భార్య చుట్టూ తిరుగుతూ పరీక్షగా చూశాడు సీరియస్‌గా మొగం పెట్టి. పరీక్ష పూర్తిచేసి పకపక నవ్వి, 'ఓస్నీ! మీ అమ్మేరా గోపీ!' అన్నాడు.

'అమ్మ కాదు నాన్నా! బొమ్మ' వనజ అంది.

'ఏం బొమ్మా?' ఏం పేరు పెడదామా అని సాలోచనగా అడిగాడు తండ్రి.

అందుకు గోపి సమాధానం యిచ్చాడు!

'దసరా బుట్టబొమ్మ'.

'వెరీగుడ్! దసరా బుట్టబొమ్మ'

"అమ్మ! అమ్మ! దసరా బుట్టబొమ్మ!" అని చప్పట్లు చరుస్తూ, కోరస్‌గా పాడుతూ తండ్రితో కలిసి పిల్లలు ఆమె చుట్టూ తిరగడం మొదలు పెట్టారు.

ఇక తాయారమ్మ అక్కడ వుండలేకపోయింది. గదిలోకి వెళ్ళి తలుపులు బిడాయించుకుంది అలంకరణ అంతా తీసిపారేసి మంచం మీద బోర్లాపడుకుంది. బయట పిల్లలూ తండ్రి కలిసి అగం చేస్తున్నారు.

ఇంతలో సరోజ గుడికెళ్ళి వచ్చిందట్లుంది. పిల్లలు 'సరక్క' అంటూ చుట్టూ మూగి తల్లిని గురించి చెప్పుతున్నారు.

తాయారమ్మ బయట గొడవంతా వింటూ పడుకుంది.

"అబ్బ, ఇవాళ సరక్క బలే వుంది" అంటున్నాడు శేషు.

"ఎలా వున్నానేం?'' వాలుగా చూస్తూ వుంది.

"మోతగా వున్నావు'' రాజు అన్నాడు. వెంటనే వాడి వీపుమీద ఎవరో మోత పుట్టించారు.

"ఇవాళ అమ్మకూడా నీలాగే వుందే సరక్కా''.

"సరక్క లాగా వుండాలని అమ్మ అలా షోకు చేసుకుంది.'' వనజ అంటోంది.

"దాని మొగం సరూలాగా వుండాలంటే మళ్ళీ మరో జన్మ ఎత్తాలి''. భర్త కంఠం.

నిజమే- మళ్ళీ ఇంకో జన్మ ఎత్తాలి. ఆ అందం. ఆ లేతదనం రోజు రోజుకి వుడిగిపోయేవే కాని మళ్ళీ వచ్చేవి కావు. ఇక ఈ జన్మలో మళ్ళీ "తాయారు" కాలేదు. "తాయారమ్మే'' ఇంకా నాల్గురోజులు పోతే "తాయారు మామ్మ'' అవుతుంది.

సరోజ తండ్రితో పిర్యాదు చేస్తోంది తనమీద.

"సానిపాపలాగా సింగారించుకున్నానని ఇందాక అమ్మ నన్ను తిట్టింది నాన్నా-''

"ఏడ్చిందిలే. ఇప్పుడు తను చేసిన పనేమిటో? అమ్మ అలాగే అంటుందిలే తల్లీ. నీకేవమ్మా, లక్ష్మీదేవిలాగా వుంటావు నీవు యింట్లో వుంటే చాలు లక్ష్మి తాండవమాడుతుంది.'' కుమార్తెను తండ్రి బుజ్జగిస్తున్నాడు.

"ఏ వయస్సుకు తగ్గ ముచ్చట ఆ వయస్సుకుండాలి. ఎందుకే పిచ్చిపిల్లా, కళ్ళ నీళ్ళు పెట్టుకుంటావు. లేలే, భోజనాలు చేద్దాం''.

ఆయనకు తెలిసినంత తనకు తెలియకపోయింది. ఏ వయస్సుకు తగ్గ ముచ్చట ఆ వయస్సే కాని, పోయే వయస్సు కాదుగా.

"అన్నాలు పెట్టటానికి రావే'' అని పిల్లలు తలుపు కొట్టారు.

తాయారమ్మ లేవలేదు.

"సరక్క పెట్టుందిలే పదండర్రా''

అంతా వంటింట్లోకి పోయారు. సరోజ, మడి చీరకోసం అమ్మ ఎక్కడ పెట్టిందో అని వెతుకుతోంది. మడిచీర కట్టుకుని వడ్డన చేస్తుంది కామాలు.

"ఇప్పుడు సరక్క అమ్మలాగా వుంది'' గోపి అంటున్నాడు.

"సరక్క ఎప్పుడూ సరక్కలాగే వుంటుందేరా? అమ్మగూడ అవుతుంది, రేపు పెళ్ళి చేసుకుంటే

"ఫో నాన్నా"

నిజమే, సరు కూడా రేపు పెళ్ళయి పిల్లలు పుడితే తనలాగే తయారవుతుంది. అదికూడ ఒకనాడు ముసలిదయిపోతుంది.

తాయారమ్మకు గుండెలమీదనుండి బరువు దింపినట్లయింది.

తాయారమ్మలోని 'ఆడమనసు' మెల్ల మెల్లగా పక్కకు వొదిగింది. 'తల్లిమనసు' నిండుగా పొర్లింది.

ఏమిటో పాపం చిన్నపిల్ల. ఇందాక దాన్ని అడ్డమయిన తిట్లూ తిట్టింది. అది ఎల్లకాలమూ ఈ యింట్లో వుండబోయి వుంటుందా? రేపు పెళ్ళయితే దాని దార్ని అది పోతుంది. నిజంగా సరూ ఎంత అందంగా వుంటుంది. అమ్మలక్కలంతా నీ కూతురుకేవమ్మా బంగారపు బొమ్మ అంటారు. తన కడుపున పుట్టిన కూతురు అందంగా, ఆకర్షణీయంగా వుంటే తనకు మాత్రం ఆనందం కాదా? అందరూ ఫలానమ్మ కూతురమ్మా అంటారు. మొన్న వర్ధనమ్మ గారు పేరంటానికి పిలవటానికని వచ్చి సరూను చూచి, 'నీ నోట్లోంచి వూడిపడ్డట్టుందే నీ కూతురు. తల్లుల అందం కూతుర్లకు రాక ఇంకెవరికి వస్తుంది' అంది.

పెద్దమ్మాయిని చూస్తుంటే కొత్తగా కాపురానికొచ్చిన రోజుల్లో నీవు ఎలా వుండేదానివో గుర్తుకు వస్తుందే - అని వాళ్ళ నాన్న అన్నారు ఒకసారి. నిజంగా తన అందమంతా కూతురుకే వచ్చింది. సరూను ఎవరన్నా అందగత్తె అన్నారంటే అది తనను అన్నట్లే...

అందరూ అన్నాలు తిని చావిట్లోకి వచ్చారు. పిల్లలు పుస్తకాలు ముందేసుకుని పాఠాలు చదువుతున్నారు.

తాయారమ్మ మెల్లగా లేచి తలుపు తీసుకుని వంటింట్లోకి వెళ్ళింది.

వంటింట్లోంచి 'అమ్మాయి సరూ!' అని కేకేసింది.

తల్లి పిలుపు విన్న సరోజ హాలులోంచి వంటింట్లోకి వచ్చింది. తాయారమ్మ గుప్పెడు మిరపకాయలు కూతురు చుట్టూ గిరగిర తిప్పి దిష్టితీసి పొయ్యిలో పడేసింది.

"ఎందుకే అమ్మా ఇదంతా?"

"ఎందుకేమిటే పిచ్చిపిల్లా, ఇందాక గుళ్ళోకెళ్ళావా? అందరి పాపిష్ఠి కళ్ళు నీమేదే వుంటాయి. దిష్టి తగలదే? ఎంతమంది చూశారో ఏమిటో! ఒక్కొక్కళ్ళ కళ్ళు వుంటాయి - ఆ కళ్ళతో చూశారా, నల్ల రాయంటిది ఫెళ్ళున పగిలి వూరుకుంటుంది" అంది ప్రేమగా....

- జ్యోతి రజతోత్సవ ప్రత్యేక సంచిక *1963 - 1988*